

Використання конкретних виробничих ситуацій дає можливість значною мірою активізувати роботу кожного студента у напрямі засвоєння таких важливих понять, як «економічні і соціальні збитки від забруднення», «економічна ефективність впровадження природоохоронних пристроїв», «приведені витрати», чистий і повний економічний ефект, а також прищепити навички опанування різними методиками їх обрахування у найлегший для засвоєння спосіб.

Враховуючи той факт, що дисципліна «Екологія» вивчається на першому курсі, методи створення виробничих ситуацій до певної міри дозволяють використати елементи гри, полегшуючи засвоєння складного для першокурсників матеріалу.

*Крутінь Г. І., канд. істор. наук, доцент,
Чубур Н. В., канд. пед. наук, доцент,
кафедра політології та соціології*

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ФОРМ ТА МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОЛОГІЯ КОНФЛІКТУ»

Вивчення вибіркової дисципліни «Соціологія конфлікту» передбачає не лише оволодіння знаннями щодо соціальної природи, причин та умов виникнення конфліктів, механізмів попередження та подолання їх, а також і формування у майбутніх фахівців навичок конструктивної поведінки у конфліктних ситуаціях.

Успішно вирішити ці завдання допомагають інтерактивні форми та методи навчання. Так робота студентів у складі малих груп є досить успішною при вивченні причин конфліктів, а також стилів поведінки у конфліктах.

Презентація напрацювань груп, як правило, надзвичайно різноманітна, цікава та змістовна. Часто студенти самі визначають ситуації та обставини, за яких доцільно або недоцільно застосовувати певний стиль поведінки у конфлікті.

Досвід участі у конфліктних ситуаціях бажано мати і для того, щоб навчитися управляти конфліктом, використовувати для його подолання ефективні способи. Для цього при вивченні теми «Управління конфліктом» використовуються ситуаційні ігри, вправи, спостереження за поведінкою учасників конфлікту за спеціальною схемою.

Зробити взаємодію ефективною, а поведінку майбутніх фахівців конструктивною допомагають техніки регулювання напруги в конфліктах (підкреслення спільності з партнером, його значимості, виявлення інтересу до його проблем, звернення до фактів тощо), а також відпрацювання навичок активного слухання. Такі вправи виконуються при вивченні теми «Конфлікти та особистість». Гра-тренінг «Внутрішньоособистісний конфлікт» до цієї ж теми передбачає ознайомлення студентів з механізмами входження людини у стан внутрішньоособистісного конфлікту, зі способами недопущення конфлікту та виходу з нього.

При вивченні тему «Конфлікти в організаціях» студентам пропонується ділова гра «Трудовий конфлікт», головною метою якої є ознайомлення з можливими ситуаціями на виробництві та міжособистісними взаємовідносинами у колективі. В ігровій формі учасники мають знайти різні варіанти виходу із конфліктної ситуації, що склалася, виявити передумови та причини її виникнення. Наприкінці гри аналізуються запропоновані студентами варіанти вирішення конфліктної ситуації та можливість їх застосування у повсякденному житті.

Добре зарекомендували себе інтелект-карти, створення яких сприяє набуттю практичних навичок і вмінь виділяти основне та похідне, виокремлювати структурні елементи цілог, тощо, а презентація їх, що здійснюється за допомогою таких активних форм навчання, як ділової гри, диспуту чи інсценізації, дає можливість студентам усвідомити, апробувати і тренувати конструктивні способи поведінки в конфліктних ситуаціях.

*Крутінь Г. І., канд. істор. наук, доцент,
Чубур Н. В., канд. пед. наук, доцент,
кафедра політології та соціології*

ПРАКТИЧНІ І ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ТРЕНІНГУ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПОЛІТОЛОГІЯ»

Забезпечення сучасного рівня викладання зробило необхідним перехід від домінуючого раніше класичного, пояснювально-ілюстрованого навчання до нової парадигми організації занять, що враховує принципи інноваційних технологій навчання. Одним із принципів цих технологій є активізація самого суб'єкта навчання. Увага до цього принципу пов'язана з тим, що під час